

Z LETOŠNJE OSREDNJE TURISTIČNE PRIREDITVE V ROŽNI DOLINI

»Barjanski osat« naj ne bo opomin, ampak spodbuda

Véliká dvorana študentskega naselja v Rožni dolini je bila v četrtek, 26. oktobra, zares velika, hkrati pa tudi majhna. Premajhna za vse tiste, ki so si želeli (ne stoji) ogledati letošnjo osrednjo turistično prireditev v naši občini, kjer so že petič po vrsti podelili tudi vse bolj prestižno »Blagajano« in »Barjanski osat«.

Za pravnjo simboliko, ali pa zgolj v nazoren prikaz dela nekaterih naših turistično-olepševalnih društev, so letošnji prireditvi primaknili tudi zanimiv praktični dodatek: razstavo domačih poslastic. Na skrbno, s pravnim estetskim občutkom aranžiranih mizah ob steni dvorane se je namreč kar bogotilo najrazličnejših namazov, peciva, potic, presušenega sadja, flancatov, domače medicine, pa tudi čisto izvrčnih slaščičarskih domisljic, kot je bil na primer ježek iz mandeljnov in biskvitov. Vse to je pripravilo turistično-olepševalno društvo Rožna dolina – pod ne-

Podpredsednik Turističnega društva Polhov Gradec Rudolf Štrihof prejema »blagajano« za leto 1989

kakšnim (nenapisanim) geslom: »Tudi z malo denarja, se da pripraviti kar lep prigrizek«.

Toda medtem, ko so bile razstavljene dobrote delo zdajšnjih turističnih zanesenjakov Rožne doline, pa je o delu tamkajšnjega Turistično-olepševalnega društva v preteklosti spregovoril predsednik sveta KS Rožna dolina Zvone Jerman. Po njegovem so bili Rožnodolci eni prvih, če ne celo prvi v Sloveniji, ki so se začeli ukvarjati s to zanimivo turistično dejavnostjo, saj prav letos zaokrožujejo okroglih 85 let dela. Pionirji rožnodolskega olepševalstva so bili seveda še vse prej kot kakšni turistični strokovnjaki; največ so bili to delavci Tobačne tovarne in železnice.

Danes Turistično-olepševalno društvo Rožna dolina med drugim premore lastno komisijo za ocenjevanje bivalnega prostora, ki (redno vsako leto) podeljuje priznanja tudi za takšne dosežke, kot so na primer lepo urejeni vrtovi. V njegovem sestavu pa je tudi več komisij za komunalno neestetično, ki posebej v današnjem času najbrž niso brez dela.

Predstavnik krajevne skupnosti Rožna dolina ni pozabil tudi na zdajšnja prizadevanja za komunalno ureditev KS, ki naj bi iz »prašne doli-

ne« spet enkrat naredila »rožno dolino«.

Najbrž je šlo zgolj za čisto naključje imen, da so prav v »Rožni« dolini letos podeljevali naše največje turistične rože. Spodbudne in bodeče. Kot je (po »Afriškem plesu« zamorsko oblečenih deklet OŠ Marjan Novak-Jovo) povedal predsednik občinskega sveta za pospeševanje turizma Bojan Burnik, je bilo to pot prvič, da je

Priznanje Rožnodolčanom

Svet za turizem pri OK SZDL Ljubljana Vič-Rudnik izreka prizadevnim članicam Olepševalnega društva Rožna dolina in njihovim sokrajanom iskreno zahvalo za doživeto in skrbno pripravljeno srečanje z izbrano in priložnostno razstavo ob letošnji osrednji občinski turistični prireditvi 26. oktobra v Rožni dolini.

prireditev potekala v mestnem delu naše občine. Že septembra in oktobra so tri komisije (sveta) obiskale vse naše KS in zbirale »plus« in »minus«; samo tisti kraji z največjim številom »plusov« so seveda prišli v poštev za »Blagajano«. Bojan Burnik je (z improviziranimi

Blagajane so prejeli

Turistično olepševalno društvo Rožna dolina, Turistično društvo Polhov Gradec, Krajevna skupnost Golo-Zapotok in Krajevna skupnost Velike Lašče.

Pohvala gre predvsem vsem tistim posameznikom znotraj navedenih društev in krajevnih skupnosti, ki s svojo neumorno zagnanostjo in trudom ter obilo dobre volje nenehno navdušujejo in spodbujajo sokrajane k rednemu vzdrževanju in lepemu izgledu hiš, pločnikov, ulic in vrtov.

Le-ti so kot kaže gonilna sila in vzor ne samo posameznim stanovalcem ampak tudi zaposlenim v družbenem in privatnem sektorju, saj je zgledno urejeno tudi okolje okrog njihovih poslovnih prostorov.

Človeka vzradosti pogled na lepo pokošeno zelenico, vzdrževano grmičevje in okrasno drevje, ocvetličena okna in korita, zložena drva, pospravljena in pometena dvorišča in še bi lahko naštevali. Vzorno je počiščeno tudi okoli sedežev krajevnih skupnosti, s čimer se ne more pohvaliti ravno vsaka KS.

Prav je, da v duhu neprestane skrbi za lepo in čisto okolje vzgajamo tudi najmlajše zato kot svetel primer ob tej priliki navajamo turistični podmladek iz Velikih Lašč, ki se je še posebno izkazal pri odstranjevanju črnih odlagalšč.

Želimo, da bi se takšno stanje ohranilo tudi v prihodnje, če ne celo izboljšalo in popestrilo, zato naj Blagajana pomeni zahvalo za dosedanje in spodbudo za bodoče delo vseh prizadevnih!

besedami) spregovoril o nespornem turističnem bogastvu naše občine (»kar prestrašiš se, koliko je lepega, enkratnega...«), ki ga za nameček dopolnjuje še 10 kmetij odprtih vrat; dotaknil pa se je tudi dela Sveta za pospeševanje turizma in njegovega sodelovanja z Mesto turistično zvezo.

Po mnenju občinskega sveta za pospeševanje turizma so letos »Blagajano« zaslužili: Turistično-olepševalno društvo Rožna dolina, Turistično društvo Polhov Gradec, KS Velike Lašče in KS Golo-Zapotok. »Barjanski osat« pa naj bi opomnil (ali vsaj »spodbudil«, kot je porekla ob obrazložitvi sekretarka sveta Andreja Gomalj) k boljšemu delu naslednje organizacije: Hišni svet Jamova 709, Turjaški hram ABC Pomurka-DO Tabor, MLM Kmetijska proizvodnja in KS Ig. Po nič kaj laskavi »Barjanski osat« je pršla samo predstavnica Turjaškega hrama! Plakete je tokrat podelila glavna in odgovorna urednica Naše komune Janja Domitrovič.

Pač »Zvedel sem nekaj novega«, bi najbrž lahko rekel prenekd iz prepolne dvorane, in to staro lepo pesem je v kulturnem delu prireditve z izbranimi profesionalnimi glasovi zapel tudi kvartet Glasbene šole Vič. Dobrih starih slovenskih pesmi je bilo še več; kakor ni manjkalo tudi plesov (v izvedbi folklorne skupine OŠ Marjan Novak-Jovo) in preprostih otroških igric (kot na

Domače slaščice na razstavnem prostoru: »Tudi z malo denarja se da pripraviti kar lep prigrizek«.

primer igrica z balončki učencev OŠ Majde Vrhovnik). Pravijo, da lepo petje razneži tudi še tako zagrenjeno srce. Zato tudi »Barjanski osat« za letošnje prejemnike ne bi smel biti nobena tragedija. Že drugo leto bodo lahko opravili »popravni izpit« na šesti podelitvi v Polhovem Gradcu...

BRANKO VRHOVEC

Barjanski osat so prejeli:

Barjanski osat pa podeljujemo za primer okolja, kakršnega si ne želimo! Podeljeni so štirje Barjanski osati.

1. Prvi tak primer je primer zanemarjene okolice bloka na Jamovi 70. Ob pogledu nanjo človek dobi vtis, da so stanovalci popolnoma pozabili na to, kaj pomeni lepo urejeno okolje. Severozahodna stran zelenice s svojo visoko in neurejeno zarostjo predstavlja vse prej kot nekaj, kar naj bi nam lepšalo naš bivalni vsakdan! Mnenja smo, da naš dom ne morejo predstavljati le štiri betonske stene ampak tudi vse kar jih obdaja, sem pa prav gotovo sodijo vzdrževane zelenice, ki naj bi stanovalcem pomenile kaj drugega kot pa nadlogo! Zaradi tega smo se odločili, da podležimo Barjanski osat njihovemu hišnemu svetu, v upanju, da se bo le-ta sedaj bolj zavzel za odpravo takšnega stanja.

2. Naslednji primer je primer Mercatorjevih ljubljanskih mlekar – Kmetijske proizvodnje. Pri ocenjevanju okolja v krajevni skupnosti Zelenci log smo ugotovili, da nekateri občani izkoriščajo zemljišče Ljubljanskih mlekar kot »priručna« skladišča oziroma odlagališča, ki pa izredno kvarijo izgled in urejenost okolja v tej KS. Ne glede na to, da urbanizacija močno vpliva na to, da se nekdanja kmetijska zemljišča pozidavajo in s tem izgubljajo pomen za kmetijsko proizvodnjo pa to ne odvezuje Ljubljanskih mlekar, da se bolj angažirajo pri preprečevanju širjenja črnih odlagalšč. Najbolj moti odlagalšče starih avtomobilov in raznih rezervnih delov ob Cesti dveh cesarjev pred hišo števila 104.

3. Sedanje vodstvo krajevne skupnosti Ig se očitno trudi, da bi v turističnem smislu izrabilo možnosti, ki jih nudi Barje. Novi hipodrom ter nastajajoči jahalni center sta najlepši dokaz, da se s skupnimi močmi lahko marsikaj napravi. Glede na urejenost bivalnega

okolja oziroma zaradi prevladujočega vtisa neurejenosti predvsem centra Iga pa smo se odločili, da letošnje leto podelimo Barjanski osat tudi KS Ig. Zdi se nam, da so nekatera vidno propadajoča stara gospodarska poslopja ter nekateri nevdrževane hiše ob glavni cesti že nadomeščeni z novimi, lepšimi objekti in da gre tudi za problem neodstranitve odsluženih objektov. Ob pogledu je prevladal občutek nekakšne splošne zanemarjenosti okrog kmečkih domačij, glavne ceste in stranskih ulic, vrtnih ograj ipd. Tudi sicer lepo urejeno okolico šole in vrta kazi star, lesen propadajoč objekt, ki je v lasti Kovinske industrije Ig in služi kot skladišče oziroma garaža. Krajevni Iga, ki so izglasovali krajevni samoprispevek za izboljšanje komunalne urejenosti kraja, so prav gotovo pripravljeno storiti več, kot so storili za splošno urejenost kraja. Z osatom želimo spodbuditi vodstvo KS, da krajane in druge pozove k ureditvi navedenih pomanjkljivosti, saj bi akcija zahtevala veliko več dobre volje kot pa finančnih sredstev.

4. Kljub številnim prizadevanjem Turjačanov za popestritev turistične ponudbe v njihovem kraju pa ne moremo mimo Turjaškega hrama od ABC Pomurke – delovne organizacije Tabor, ki kaže kaj klavno podobo gostinske ponudbe na tem sicer dobro obiskanem kraju. Že dolgo tudi govorimo, da je v našem turizmu ena največjih pomanjkljivosti čistoča in urejenost sanitarij, pa vedno znova in znova naletimo na primere, kjer ima človek občutek da ni kaj dosti vreden! Tak primer je tudi primer Turjaškega hrama, zato ob tej priliki apeliramo na odgovore v tej delovni organizaciji, da z večjo mero truda in pripravljenosti le pristopijo k splošni sanaciji stanja, predvsem pa sanitarnih prostorov.

Naj ob koncu dodam še te besede: »Ne pustimo zanemarjenega, česar sami ne želimo dedovati!« Zato velja, živimo in delajmo v okolju, ki je prijetno, to pa moramo ustvariti s skupnimi močmi!«

KONČAL SE JE TEDEN VIŠKIH GOSTINCEV

Postrvi in koline za Pratkarjeve goste

Letošnji Martin je za natanko dvanajst naših gostov minil v znamenju posebej izbranih jedilnikov. V teh dneh (na Martinovo nedeljo), se je namreč končal že četrti Teden viških gostincev, s katerimi naj bi še popestrili kakovost naše gostinske ponudbe. Ali kot jedrnat pravi geslo viških gostincev: »Da se le nekaj dogaja!«

Med dvanajstimi gostilnami se je »znašla« tudi znana gostilna Pratkar v Polhovem Gradcu. Tu so za izborni Martinov menu posebej pripravili: obloženo pečenko, pražen krompir, in sestavljeno solato šarloto, za nameček pa še klobaso iz tunike in govejo juho s fritati. Cena 300 tisoč dinarjev.

Lastnik Anton Vogrincič bi sicer, kot pravi, veliko raje videl na svoji mizi »hišno« specialiteto, koline, vendar pa je to že ponudila gostilna Čot v Pijavi Gorici.

»Letos prvič sodelujem v tem Tednu viških gostincev. Ne vem še, koliko se bo to poznalo na obisku, toda za zdaj ni videti, da bi bilo kaj dosti več gostov kot ponavadi. Morda bo kaj boljše proti koncu tedna, na Martinovo soboto. Tedaj bomo ponudili tudi pečene purane.

Sicer pa med tednom ljudje največ sprašujejo po domačih kolinah. Očitno so v tem poznem jesenskem času še najbolj zanimive. Koljemo seveda sami. Veliko ljudi pa čez vse leto prihaja tudi zavoljo naših postrvi, ki vselej sveže čakajo v akvariju.

Pri Pratkarju so v veliki meri odvisni od lepega vremena. Tu se radi pokrepčajo nedeljski izletni-

Anton Vogrincič

ki, ki jih primamlja sv. Lovrenc, Starigrad ali prozaična Grmada. Vendar pa, kot pravi podjetni gostinec, izletniki (pa tudi drugi gostje) danes niso več tako »lačni«, kot so bili včasih. Denimo še

Sekcija gostincev pri viškem obrtnem združenju in občinski komite za družbeno planiranje in gospodarstvo sta med (40) letošnjimi kandidati za Teden viških gostincev izbrala naslednje gostilne: Gostilno pri Gorjancu – Tržaška cesta 330, Pri Pratkarju – Polhov Gradec, Pri Jerneju – Ljubljana, Velika čolnarska 17, Rožmarin – Dobrova, Pri Čotu – Pijava Gorica, Pečarič – Vrhovci, Pri Zabarju – Viška cesta 50, Janec Kirm – Kamnik pod Krimom, Kirm – Podpeč, Pri Kuklju – Velike Lašče, Jamnik – Vrhovci in Gostilno s prenočišči – Škofljica.

tam pred kakimi petimi leti. Vse nižji standard dopušča le še kak šilček ali dva, za prigrizek pa že ni več denarja.

BRANKO VRHOVEC

II. DEL

Vedno se najde kakšna črna točka

Kot smo že napovedali v prejšnji številki, tokrat objavljamo drugi del »rhnih točk«, ki smo jih zabeležili v okviru Sveta za pospeševanje turizma v občini ob ocenjevanju videza in urejenosti bivalnega okolja v krajevnih skupnostih.

Tako na primer bi lahko rekli, da je za KS Krim črna točka zapuščen in zaraščeno zemljišče med blokci ob Dolenjski cesti št. 34-64 in železniško progo, katerega last je SCT. V omejnjeni KS si odgovorni zelo prizadevajo, da bi bilo okolje lepo urejeno, zato je res škoda, da SCT ne poskrbi vsaj za košenje trave na tem pasu. Že nekaj let je preteklo, odkar je postavljena zgradba KS Rudnik, okolica pa še vedno ni urejena. Prepričani smo, da se bo v bodoče našla ustreza rešitev in skupno z bližnjim privatnikom odpravila to pomanjkljivost. Prav tako krajevni skupnosti ni v ponos črna odlagalšča ob Poti na Orle. Zanemarjeno je tudi področje okrog in nasproti KS Lavrica, vidne pa so prav tako posledice nerednega vzdrževanja in čiščenja okoli Gramexovega skladišča gradbenega materiala. Precejšnjo črno piko lahko pripisemo KS Milan Česnik za izredno zanemarjeno parcelo med Inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko in Podjetjem za urejanje hudournikov ob zaključku Teslove ulice. V popolnosti je poraščena in je kot taka vse prej kot vzgled bližnji okolici, še posebej otroškemu igrišču in vrtcu Milan Česnik. V KS Kolezija smo zasledili primer okolja, kakršnega si ne želimo okrog objekta Zavoda Festival Ljubljana ob Koseskega ulici. Urediti bi bilo potrebno posajeno okrasno grmičevje in pokositi zatravnjene površine. Črna točka pa beležimo tudi na Turjaku.

priključke, kajti telefonska centrala na Dobrovi je že zdavnaj prenapolnjena.

Športno igrišče med njivami

Za nekatere prebivalce okoliških vasi, vsaj del Gabrcev velja za nerazumljivo stiskaške. Pravijo, da vse preveč trepetajo za svojo zemljo. V resnici so se krajani Gabrja pred leti odločno uprli nadaljnji pozidavi okrog njihove vasi, kajti s tem so se neusmiljeno uničevala njihova kmetijska zemljišča. Zal največ prav v ravninskem, najbolj dragocenem delu vasi.

Nič čudnega torej, da Gabrci, ki živijo, predvsem pa kmetujejo v spodnjem delu vasi, zdaj niso preveč navdušeni nad športnim igriščem ŠD Dobrova, ki je vzniklo tik pod osrednjo medkrajevno cesto. O tem pravi Jože Čemažar:

»Ne, nihče nima nič proti samemu športu. Krajane moti samo to, ker to igrišče ni urejeno. Nima namreč nobenih parkirišč, in vsakdo lahko parkira, kjer se mu pač zaljubi. Poleti žoga čisto uhaja v bližnjo pšenico, da ne govorimo o kravalu in pijači. Skratka, lokacija ni zato ravno najbolj primerna, ker je pač prav na sredi med kmetijskimi površinami.«

Kako bodo zgladili ta spor okoli igrišča, tega nam predsednik vaše skupnosti Gabrje ni povedal. V njegovem oddaljenem Kotu je to vprašanje povsem brezpredmetno. Upajmo samo, da se zadeva ne bo preveč razvlekla ali celo zaostrovala. BRANKO VRHOVEC

Nova okrepčevalnica na športnem igrišču.